

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Poppy Kalesi	Det er allerede flere framoverlent kommuner og fylkeskommuner som har valgt å utvikle samfunnet i retning av EUs klimanøytralitet mål ved å delta i EUs Mission Climate Neutral Cities og Mission Climate Adaptation. Regjeringen bør invitere de og fasilitere dialog med staten, næringslivet, miljøorganisasjoner, investorer, forskere og det sivile samfunnet for å bli enige om strukturelle endringer i Norges forvaltning og styresett. Politikere på alle nivåer og på tvers av partier bør ta ansvar om å reflektere	Ja. Det hadde vært enklere hvis Norge var medlem av EU.	Fit for 55 utfordrer strukturen i Norges forvaltning siden det krever at helle samfunnet skal være med og i det erkjenner en tydeligere rolle for kommuner og fylkeskommuner som pådrivere. Den utfordrer også den tankegang at næringslivet skal være pådriver for klimaomstilling og at løsninger er først og fremst teknologiske. Fit for 55 erkjenner at klimaomstilling krever politiske og samfunnsmessige løsninger. Vi har all teknologi vi trenger for å	Ved å sikre et felles løp i kunnskaps og kompetanseutvikling samt tett samarbeid og koordinering av juridiske og økonomiske virkemidler. Norge bør vurdere å delta i styringssystem for energiunionen og EUs klimainnsats: Tittel https://www.europalov.no/rettsakt/styringssystem-for-energiunionen-eus-klimainnsats/id-9555	Ja. Samtidig bør Norge vurdere EU-medlemskap for å sikre at Norge og næringslivet kan være med i å påvirke rammevilkår og markedsdesign direkte, når lovende utvikles og forhandles. Markedsdesign og rammer er viktigere enn subsidier.

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

	sammen hvordan de kan bruke EUs klimapolitikk til å snu på egen klimapolitikk.		kutte utslipp innen 2030, det er bare å ta den i bruk. I tillegg krever Fit for 55 et robust målesystem av reelle utslipp framfor utslippsfaktorer og det innebærer mer transparens og innbygger involvering. Det krever en ny kunnskapssystem og nye kompetanse i det offentlige og en sterkere rolle for Miljødirektoratet.		
Eivind Hoff- Elimari	8 E) Ja, det er mer målrettet og effektiv bruk av offentlige midler.				

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Klimavenner for Kjernekraft	EU har på mange områder vært i førersetet når det kommer til å håndtere klima- og miljøendringene vi opplever nå. Gjennom vedtaket i EU-parlamentet om grønn taksonomi for bærekraft ble investering i kjernekraft listet opp som en slik investering. Dette bør også Norge ta etterretning av og investere tungt i kjernekraft. Men etter krigen i Ukraina tror vi at EU vil gå mer inn i seg selv.	8B) Vi tror at EU, etter Russlands invasjon i Ukraina, i større grad vil sørge for egne interesser, både sikkerhetspolitisk, utenrikspolitisk, forsvar, forsyningsikkerhet, både energi og andre primærvarer som mat og teknologi. For elektrisitetsforsyningen vil det betyr at EU i større grad vil verne om egne interesser, slik at Norge, om vi fortsatt skal stå utenfor EU, også må sørge for vår egen forsyningsikkerhet. Dette vil også inkludere stabiliserende reserver i elektrisitetsforsyningen (svingmasser).

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Finans Norge	8D) De nye klimavennlige næringene og satsingene er avhengig av finansiering for at vi skal nå Norges klimaforpliktelser. Dette understreker behovet for at norsk finansnæring har konkurransedyktige rammebetingelser og at Norge innfører europeiske reguleringer i tråd med Norges EØS-forpliktelser. Slik sikres finansforetakene markedsadgang og kan konkurrere på like vilkår som europeiske konkurrenter. Det vil igjen styrke næringslivets mulighet til å satse på og realisere de prosjektene som vi trenger for å lykkes i omstillingen, samtidig som vi sikrer verdiskapningen.

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Klimaetaten, Oslo kommune	8B) I følge Oslos klimastrategi kan både vår egen måloppnåelse og oppnåelse av Parisavtalens globale klimamål styrkes gjennom internasjonalt samarbeid. Klimaetaten mener at Norges deltagelse i EUs klimasamarbeid fra 2021 er et eksempel på dette. Norge får gjennom denne avtalen rettslig bindende utslippsbudsjetter for hvert år, med sanksjoner dersom utslippsbudsjettene ikke nås. Selv om det er en viss adgang til å spare og låne fra budsjettet fra fremtidige år, gir dette klimapolitikken en langt større forutsigbarhet enn tidligere. EU-målene følges også opp med systemer og reguleringer som skal sikre gjennomføring og måloppnåelse, jf. forslagene til revidert regelverk som er lagt frem i forbindelse med Fit-for-55. EU-regelverket krever at omstillingen skjer i EU, ettersom det ikke er adgang til å regne med utslippskutt fra land utenfor EU/EØS-området. Selv om det er muligheter for å benytte fleksibilitet innad i EU, gjør avtalen med EU at det blir et større press på Norge om å gjennomføre utslippskutt nasjonalt. Stramheten i EU-systemet er etter Klimaetatens	Gjennom klimasamarbeidet med EU kan forslagene i Fit-for-55-pakken få stor betydning for Norge. For at Fit-for-55-pakken skal få tilsiktede konsekvenser er det viktig at Norge er raskt på banen med å vurdere og implementere regelverket. Dette er imidlertid ressurskrevende. Regelverket er komplisert, og det er et tett samspill mellom de ulike delene som er foreslått. I sitt innspill til Fit-for-55 peker Miljødirektoratet på at omfanget og kompleksiteten i den	8D) Norge bør i større grad være påkoblet de europeiske prosessene knyttet til EUs grønne giv og "Fit for 55", som legger sterke føringer for fremoverlent klimapolitikk. I mange tilfeller vil disse prosessene også kunne tilføye midler til klimatiltak for norske aktører. Nasjonale myndigheter kan i sterkere grad tilrettelegge for norske byer som er foregangsbyer for EUs samfunnsoppdrag på nullutslipp og klimatilpasning. Disse byene vil gjøre viktig pilotering og innovasjon som kan kopieres av andre norske tettsteder i det grønne skiftet, men er avhengig av nasjonal veiledning og tilrettelegging. Utvalgte byer vil ha behov for et særskilt forum for dialog med nasjonale myndigheter for å oppfylle EUs krav og forventninger. Flere norske byer, inkludert Oslo, deltar i satsningen Hundre klimanøytrale byer. EU forventer at nasjonale myndigheter tar en aktiv rolle i koordinering av byene de har valgt ut til samfunnsoppdragene på klimanøytralitet og tilpasning. Byene har behov for et særskilt

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Klimaetaten, Oslo kommune	vurdering positivt. Nasjonale mål om utslippskutt som ikke er rettslig bindende kan risikere å bli nedprioritert i møte med nye utfordringer og budsjettbehov. Målet i Hurdalsplattformen om å kutte de norske utslippene med 55 prosent innen 1990 innebærer at Norge må kutte drøye 26 millioner tonn årlige utslipp innen 2030. Per nå har Norge ikke noe nasjonalt system på plass som sikrer at dette målet vil nås, utover deltakelse i EUs system for gjennomføring av EUs 2030-mål gjennom avtalen om felles gjennomføring av Norges og EUs klimamål for 2030. Vi viser til Klimaetatens innspill til styringssystem og klimabudsjett under kapittel 2 og 10. Klimaetaten mener at måloppnåelse i større grad vil sikres gjennom fortsatt EU-samarbeid. En forutsetning må være at EUs nasjonalt fastsatte bidrag er tilstrekkelig ambisiøst og i tråd med Parisavtalens mål om å tilstrebe å begrense temperaturøkningen til 1,5°C. En innretning av klimapolitikken og system for gjennomføring etter 2030 som er mindre forpliktende og ambisiøst enn EUs system, vil etter vår vurdering være i strid med	foreslåtte regelverkspakken gir opphav til bekymring for at relevante fagetater mangler ressurser til å få på plass regelverket og veilede berørte aktører (Miljødirektoratet, 2021). Klimaetaten mener det er sentralt at det sikres at tilstrekkelig kompetanse er på rett plass for å klare å gjennomføre regelverkspakken raskt.	møtepunkt/forum for dialog med nasjonale myndigheter for å oppfylle krav og forventninger som stilles fra europeisk side.

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Klimaetaten, Oslo kommune	Parisavtalens progresjonsprinsipp. Eksempelvis har EUs bokføringsregler for skog- og arealbrukssektoren medført at Norges klimagassutslipp fra avskoging og andre arealbruksendringer har blitt tallfestet og synliggjort. En endring tilbake til "gammelt" bokføringssystem vil etter vår vurdering være et tilbakesteg. Norge bør avklare om klimasamarbeidet med EU kan kombineres med mer ambisiøse nasjonale utslippsmål. Slik det er i dag er det uklart om «ekstra» nasjonale kutt kan regnes opp mot Norges innmeldte mål under Parisavtalen. Ved en videreføring av EU-samarbeidet bør det vurderes om regelverket kan utformes på en måte som muliggjør mer ambisiøse mål enn det fordelingen i EU legger opp til. Slike mål bør da være rettslig bindende og forholde seg til EU-regelverket med rapportering, revisjoner og eventuelle sanksjoner ved manglende måloppnåelse.		

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Statkraft	Bruken av fornybar energi gjennom elektrifisering er en av de viktigste driverne bak at klimapolitikken blir mer sektorovergripende. Dette taler for virkemidler som går på tvers av sektorer, som karbonpris. Når Europa faser inn mer fornybar energi og setter mer offensive mål om elektrifisering gir dette store muligheter for Norge og norsk næringsliv. Vi har stor kompetanse på å bruke ren energi til å produsere varer og på å operere i et væravhengig kraftsystem.	Norge er tett knyttet til Europa gjennom et felles marked og EU er vår viktigste handelspartner. Norsk industri og næringsliv har både sine viktigste kunder og konkurrenter i Europa. Dette taler for et videre tett klimasamarbeid med EU. Både for å sikre like konkurransevilkår for norsk industri og for en langsiktighet og forutsigbarhet. Både EU og Norge har karbonprising som et viktig klimapolitisk instrument og en felles gjennomføring gir like karbonpriser.	Fit for 55 vil bety en gjennomgripende endring av det europeiske energisystemet. Dette vil ytterligere forsterkes gjennom REPowerEU. På kort sikt fører krisen til økt etterspørsel etter alle energikilder som ikke kommer fra Russland. På lengre sikt betyr dette en akselerert etterspørsel etter fornybar energi. En tilstrømming av kvotepliktig sektor vil gi industri og petroleumsvirksomhet insentiv til å kutte kostnader gjennom økte karbonpriser. REPowerEU vil føre til en massiv utbygging av	8 D) Som følge av Norges tilknytning til EU gjennom EØS avtalen treffer debatter om tiltak og virkemidler Norge i etterkant av at det er vedtatt i Europa. Det ville vært en fordel om europeiske prosesser forklares og diskuteres i Norge parallelt med at diskusjonen går i EUs medlemsland. Dette kan både gi en bedre debatt i Norge og ved å styrke forståelse av hva som skjer i Europa kan det gi en bedre politikikutvikling i Norge.

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Statkraft			fornybar energi i Europa og på sikt redusere bruken av fossil energi. Her finnes det store muligheter for norsk kompetanse og ressurser, særlig havvind. Med forsterkninger av målene i ikke-kvotepliktig sektor vil det gi økt elektrifisering av oppvarming og transport. På lengre sikt vil det gi økt etterspørsel etter hydrogen og andre gasser med null utslipp. Økt fokus på energieffektivisering vil gi lavere bruk av energi og en større andel av denne energien vil være elektrisitet.	

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Norges Skogeierforbund	8 B) Se utgreiing om effekt av endret LULUCF-regelverk i spm. 8C. I det endrete regelverket legges det opp til at opptaket i LULUCF-sektoren skal øke også etter 2030. Det viktigste tiltaket for å stoppe global oppvarming er å redusere bruken av fossile ressurser. Da er vi avhengig av fornybare ressurser som kan erstatte deler av det fossile, som skogen kan gi. Det går an å kombinere høyt opptak i skog med uttak av mye biomasse, men dette krever langsiktig forvaltning. EUs høye fokus på å øke opptaket i naturlige karbonlagre betydelig på kort sikt, stimulerer ikke til en forvaltning for å optimalisere opptak i skogen over tid. Norges tilslutning til EUs regelverk må forutsette at skogens kan brukes aktivt i klimakampen, både på kort og lang sikt.	8 C) LULUCF: EU har foreslått styrkede ambisjoner for opptak i LULUCF-sektoren (opptak på 310 mill. tonn CO₂ i 2030). Dette innebærer at opptaket i sektoren må økes kraftig på svært kort tid. Dette skal skje i en tid hvor opptaket i europeisk og norsk skog er inne i en fallende trend. Da skogen vokser sakte, er det få tiltak som kan gjøres for å øke opptaket såpass mye på kort tid. Selv om vi kan gjøre mye gjennom styrket skogskjøtsel på lang sikt, vil disse tiltakene i liten grad slå ut på klimagassregnskapet vårt i årene frem mot 2030. Nitrogengjødsling og økt videreforedling av tømmer i Norge er tiltak som gir umiddelbare utslag, men som har et begrenset opptakspotensial. Avskoging står for et utslipp på 3,1 mill. tonn CO₂ årlig (2019). Det er mye å hente ved å redusere avskogingen i Norge, men det er lite ved dagens politikk som tyder på at avskogingsarealet vil gå ned betydelig de nærmeste årene. Redusert hogst vil på kort sikt kunne gi økt opptak, men dette er en lite klok strategi på sikt. Gammel skog binder ikke CO₂ like effektivt som skog i aktiv vekst. Å redusere hogsten vil føre til mer gammel skog, som igjen vil redusere CO₂-opptaket på lengere sikt. Samtidig vil redusert hogst føre til mindre tilgang på fornybar biomasse, som kan brukes som erstatning for fossilt råstoff og i produkter med lang levetid. Å redusere hogsten for å øke skogopptak på kort sikt er derfor en høyst risikabel og uklok klimastrategi, som også vil slå negativt ut for grønn verdiskaping basert på norske tømmerressurser.

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

NTNU	Å etablere helt nye industrier innen havvind, hydrogen og CCS kan virke som en overveldende oppgave men mye av ferdigheten og kompetansen disse nye industriene trenger finnes allerede. Norske bedrifter og ingeniører har flere tiårs erfaring innen olje og gass offshore. Norge har sterke posisjon innen CCS, havvind og hydrogen. Nordsjøen er så godt egnet til CO₂-lagring er vår enorme kunnskap om området. Bedrifter knyttet til olje- og gassindustrien har utforsket den norske kontinentalsokkelen i	Europa er Norges absolutt største marked for eksport. Utviklingen innen EU-landene for å dekarbonisere alle de viktigste sektorene, gjør at det utvikles nå standarder og reguleringer som setter krav til varer som skal produseres og konsumeres. Om norsk næringsliv fortsatt skal være aktuelle for dette markedet må de oppfylle disse kravene som er under utvikling og som implementeres i nærmeste fremtid. Europeiske scenariestudier peker på at kraftsystemet må avkarboniseres og vil domineres av vind- og	REPowerEU-planen innebærer en økt ambisjon for andelen fornybar energi fra 40% til 45% innenfor Fit for 55-pakken. En del av planen er å øke installasjon av solkraft til 600 GW før 2030 og bygge ut mer vindkraft. Dette vil øke behovet for fleksibilitet i kraftmarkedene for å håndtere variabilitet, og samspillet med land som Norge med fleksibel vannkraft blir viktigere enn før. Utbygging av overføringskabler mellom land vil være sentral for å utnytte forskjeller i fornybarproduksjon som varierer	· Bekjempelse av klimagassutslipp er selve definisjonen på et felles anliggende, og bør håndteres gjennom utstrakt internasjonalt samarbeid. Så Norge bør følge opp de samme virkemidlene som EU.	I tillegg må CCS utvikles til å bli en naturlig del av industri- og energisatsingene i framtiden, som et verktøy for aktører som vil utvikle sine business-case i tråd med EUs taxonomi. Uten CCS, vil det bli svært krevende, om ikke umulig å nå målene i Parisavtalen.

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

NTNU	mer enn 50 år, samlet stor kunnskap om og forståelse av området. Lagringspotensialet i Nordsjøen er stort nok til at Norge kan skape en ny eksportindustri ved å tilby trygge lagringssteder til andre land som vil håndtere sine CO ₂ -utslipp. Nå bygges det infrastruktur i Nordsjøen basert på skipstransport av CO ₂ . Man bør utvikle planer for CO ₂ -rørnettverk som forbinder Europa med lagringsfasiliteter på sokkelen på samme måte som vi har rørnettverk for naturgassen. For store mengder CO ₂ , og gitte avstander vil dette	solkraft innen 2040 for å oppnå Europas klimaforpliktelser. Et eksempel på en mulig utviklingsbane for kraftsystemet er vist i figuren nedenfor. Resultatene er hentet fra NTNU sin energisystemmodell EMPIRE47 og viser et behov for over 2000 TWh vind- og solkraft innen 2040. Og med REPowerEU skal utbyggings- takten økes ytterligere. Dette er ambisiøst og samtidig svært viktig for å gjøre EU mindre avhengig av russisk gass samtidig som klima- målene skal nås. Her har Norge mulighet til å ta en	med geografisk plassering og at solkraften vil lede til lokalt energi- overskudd deler av dagen og under- skudd i andre perioder. For Norge vil dette kunne bety økt mulighet for å skape verdier gjennom å utnytte og videreutvikle fleksibiliteten i vannkraft, ved å bygge mer effekt- kapasitet og pumpekapasitet. For å fullt ut utnytte dette er det nødvendig å bygge ut mer fornybar kraft i Norge parallelt med over- føringskapasitet, slik at det ikke oppstår situasjoner med knapphet i Norge		

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

NTNU	lønnes seg. Som overgangsløsning for å bygge fremtidens hydrogeninfrastruktur kan blått hydrogen, laget fra naturgass med CCS, bidra. Produksjon av blått hydrogen skal være et kostnadseffektivt supplement for å dekke EUs hydrogenbehov i perioden fram mot 2050. Samtidig som vi investerer i opptrapping av fornybarkapasiteten, vil investering i hydrogenproduksjon fra naturgass bidra til raskere avkarbonisering for flere industrier, fordi fornybar kraft trengs til mange formål, og for å avkarbonisere kraftforsyningen.	tydelig rolle, men da er det viktig at vi viser handlekraft nå. For våre naboland sitter ikke og venter på oss. Sverige for eksempel har økt vindkraft- utbyggingen betydelig de seneste årene og skal ha klar en plan for lokalisering av 120 TWh havvind allerede innen 2023. Norge har noen viktige, komparative fortrinn som vi kan benytte oss av. Vi besitter store havområder med de beste vindressursene i Europa, og vi har et vannkraftsystem som spiller godt på lag med varierende vind- kraft. Vi kan kombinere	kombinert med høye priser i Europa som vi har observert mot slutten av 2021 og starten av 2022. Studier viser at å integrere landforbindelser og fornybar kraft til land og til havs med et framtidig Nordsjønett vil gi stor fleksibilitet og verdiskaping . Et av virkemidlene som blir frem- hevet i REPowerEU-planen er å bygge mer overføringskapasitet mellom land for elektrisitet og gass. Fordelene med å øke handelen av elektrisitet mellom land er mange: · Vi får utnyttet de fornybare energikildene		

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

NTNU	REPowerEU-planen løfter frem hydrogen som en av hovedpilarene i strategien, og den anbefaler å bygge "an EU-wide hydrogen backbone. Målet er å produsere 10 millioner tonn fornybart hydrogen innad i EU og legge til like mye importert fornybart hydrogen innen 2030. Dette målet vil være utfordrende å nå ettersom global elektrolytisk hydrogenproduksjon for tiden kun er ca . 0,03 millioner tonn per år ifølge IEA. Dette betyr i praksis at EU vil være avhengig av blått hydrogen om en	hydrogen- produksjon fra fornybar energi og naturgass for å oppnå en bedre utnyttelse av infrastrukturen. Alt dette avhenger imidlertid av at vi får muliggjort havvindpotensialet. Regjeringens ambisjon om å bygge ut 30 GW havvind innen 2040 er et betydelig løft. Samtidig må Norges planer sees i sammenheng med andre land sine ambisjoner og handlingskraft. Ønsker vi å lede an i det grønne skiftet gjennom oppbygging av grønne industrier og eksportnæringer, kunnskap og kompetanse, må vi erkjenne at vi har det	bedre ved at værvariasjonene glatter hverandre ut over større områder · Vi får utnyttet den billigste fleksible enheten (vannkraft, batterier, flyttbart forbruk) til enhver tid, og gjør systemet mindre avhengig av fossil termisk energi som variabel kraftkilde · Vi får mindre behov for å holde igjen kraftproduksjon fra markedet til bruk som reserver (såkalt "back-up kapasitet")		

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratisvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

NTNU	miljøeffekt skal oppnås og skaleringen skal gå så raskt som planlagt. Vi må se utviklingen av nye gassressurser på norsk sokkel, ny fornybar satsing, Nordsjønett, CCS og hydrogen produksjon i sammenheng. Dersom russisk gass trekkes ut av EU-markedet som planlagt, vil det i en 10 års horisont være underskudd av billig rørgass og de første årene også et sterkt press på det globale LNG-markedet. Knapphet kombinert med mulig høye priser kan gjøre det mindre attraktivt å produsere hydrogen på kort sikt. Dette åpner for	travelte. Det betyr blant annet at vi trenger forpliktende 2030-mål for havvind og tilhørende planarbeid for lokalisering av vindparkene, utbygging av offshore nett, tilrettelegging for produksjon og distribusjon av hydrogen, samt et utstrakt samarbeid med europeiske land og EU på politisk plan innen industri, forskning og innovasjon.			

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

NTNU	muligheter for å bruke gass som ligger lenger unna markedene, som i Barentshavet, til hydrogeneksport fram mot 2030. Det vil være sentralt å bygge ut etterspørselssiden og tilbudssiden i parallell og håndtere volumrisiko ved langsiktige avtaler. Optimal bruk av energiresursene vil være viktigere enn før med tanke på europeisk energisikkerhet. Det medfører en sterkere sektorkobling mellom energi, industri, transport og byggsektoren.				

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Samfunnsbedri ftene	'- Skape og videreutvikle gode arenaer for kunnskapsdeling og innspill til viktige prosesser, slik som EØS-referansegruppen til Klima- og miljødepartementet. - Klima- og miljøpolitikken må innlemmes i alle politikkområder og bli sektorovergripende. - Myndighetene burde innføre endringer som kommer fra EU i et raskere tempo – for å styrke sirkulærøkonomien.	Det enkle svaret er Ja. Norge er tett forbundet med resten av Europa både politisk og økonomisk, samt EU opptre som den politiske drivkraften for å få til en grønn økonomi (se også 8c og 8d). Vi tror derfor at Norge vil være best tjent med felles gjennomføring av klimamålene med EU også etter 2030.	EU-kommisjonens president, Ursula von der Leyen, lanserte i 2019 EUs Grønne giv (Green Deal). Hovedvisjonen er at EU skal bli det første klimanøytrale kontinentet innen 2050. I 2020 ble denne visjonen operasjonalisert ved "Fit for 55-pakken". I mellomtiden har Europa og verden vært gjennom pandemi, krig og energikrise. Likevel har de ulike målsetningene ligget fast og nye initiativ som REPOWER EU har sett dagens lys. Den norske regjering har adoptert målsetningen om å redusere	8D) Særnorske ordninger står i veien for grønn omstilling. Vi er sene med å vurdere nasjonale tilpasninger knyttet til EU-direktiv. Norge må være mer proaktive når målene allerede er satt, for eksempel angående materialgjenvinningsmål.

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Samfunnsbedri ftene			klimateutslippene med 55% innen 2030. I disse tider forhandler EU institusjonene om forslag som AFIR, FuelEU Maritime og innlemmelsen av skipsfarten i kvotesystemet (ETS). Samfunnsbedriftene mener at klimautvalget må følge de prosesser som pågår i realisering av de 14 tiltakspakkene som den grønne giv er. EU er den politiske kraften for å få til en grønn økonomi, og klimautvalget må legge dette til grunn i sitt arbeid. Det er viktig at norske	

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Samfunnsbedri ftene			myndigheter innlemmer de ulike direktivene i «Fit for 55-pakken», uten opphold i norsk EØS-lovgivning. Hvis ikke vil Norge være i utakt med resten Europa innen klimapolitikken.	

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Naturvernforbundet	Klimapolitikken i EU er en driver, men den bør ikke hindre Norge å gjennomføre tiltak som er nødvendig for å nå de globale miljømålene. Det er behov for mål for hver sektor og tilpassede virkemidler. Generelle virkemidler gir ikke nødvendigvis tilstrekkelig omstilling, ettersom marginalkostnadstilnærming (kvoter/avgifter) ikke nødvendigvis stimulerer til de nødvendige strukturelle endringene som er nødvendig for å oppnå omstilling til lavutslippssamfunn på sikt.	Det er generelt bra med et samarbeid med EU, men å utelukkende satse på ETS for kvotepliktig sektor kan bli en sovepute og føre til at tiltak i Norge kommer for sent og med større kostnader enn nødvendig. For ikke-kvotepliktig sektor må EUs politikk ikke hindre omlegginger i Norge som gir muligheter på kort og lang sikt. Her kan Norge lære av de europeiske landene som ligger lengst framme, for eksempel innen sirkulær økonomi.	Naturvernforbundet mener det er viktig at Norge både støtter den helt nødvendige energiomstillingen i Europa og øker fornybarandelen gjennom energieffektivisering og utfasing av fossil energi med kraft og varme fra fornybare energikilder. Vi er derimot svært kritiske til enkelte forslag til endringer i fornybardirektivet som vil svekke konsesjonssystemet for utbyggingen av fornybar energi. Vi mener det må være helt sentralt i den norske posisjonen at det ikke er	Vi må erkjenne at EU-regler og -virkemidler for klimamessig og miljømessig omstilling er begynnelsen på en ambisiøs politikk for å komme til null utslipp. Norge bør derfor systematisk sikte mot å være i forkant av denne utviklingen. Vi må ikke innrette oss på å oppnå minimumskrav. EUs handlingsplan for sirkulær økonomi setter klare føringer og mål for å redusere materialbruk, øke levetid på produkter og resirkulere det som kommer på markedet. Norge bør i større grad innta en proaktiv tilnærming til det som	Ja, CO2-kompensasjonsordningen er godt begrunnet, men bør ikke bli en sovepute, og i ordningen må det stilles betingelser om redusert energiforbruk og klimatiltak for å få utbetaling. Prosess 21 har identifisert interessante nye teknologier for å redusere sine klimagassutslipp, og utvikling av disse teknologiene bør stimuleres.

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Naturvernforb undet			aktuelt for Norge å svekke landets miljølovgivning og dets prinsipper om tilstrekkelig kunnskap forut for beslutninger og demokratiske prosesser når nye energianlegg, herunder vindkraftverk, skal planlegges. «Energieffektivisering først» er et førende prinsipp for EUs planer for energiomstilling. Energieffektiviseringsdirektivet og bygningsenergidirektivet vil bidra til reovering av bygningsmassen og reduserte klimagassutslipp og er en viktig del av EUs «Fit for 55» og «Renovation	kommer fra EU, og se på hvordan vi kan gå foran framfor å alltid skulle oppnå det neste minimumsmålet, noe som heller ikke gir forutsigbarhet for næringslivet. Norge bør sette langsiktige milepælsmål for redusert materialbruk og økt ressurseffektivitet og innrette virkemiddelbruken deretter.	

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Naturvernforb undet			Wave». Norge har en historie med manglende eller svært treg implementering av direktiver i EU som fokuserer på energieffektivisering. Den svært trege oppfølgingen i Norge og det at vi skal ha unntak og tilpasninger fra rammeverket som gjelder for andre EU-land på dette området, er et problem, blant annet fordi dette også henger sammen med EUs taksonomi. Vi mener dette svekker Norges arbeid for energieffektivisering, og det gjør det vanskeligere		

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Naturvernforbundet			for oss å nå våre mål om å redusere klimagassutslippene og ta vare på naturen. EUs taksonomi for bærekraftige investeringer er i utgangspunktet positiv, men at vannkraft skal være inkludert i oversikten, er et feilspor. Det samme gjelder gasskraft og atomkraft. Det er også viktig at vi baserer oss på at regelverket vil strammes inn. Det vil derfor være helt feil av Norge å utnytte mulige smutthull i dette systemet. Isteden må vi gå foran og ha et		

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Naturvernforb undet			ambisiøst nivå på det vi gjør nå.		

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Bergen kommune, ved Klimaetaten	8A) 20. september kom ny rapport frå IEA, IRENA og FN som åtvarar om at dersom ein internasjonalt ikkje får til betre samarbeid, ved å peike på «the collaboration gap», vil netto null verta forsinka med fleire tiår. Med andre ord er det internasjonale samarbeidet, og for Norge sin del, å støtta seg på EU særskilt viktig. EU sitt mål om 55 % reduksjon i klimagassutslepp innan 2030 og klimanøytralitet i 2050 legg premissane for norsk klimapolitikk. At tre norske byar fekk status som dei fyrste 100 klimanøytrale byene i EU sin satsing er viktig, og her er det også viktig at nasjonale myndigheiter ser på korleis dette kan overførast til andre norske kommunar, og tek ei aktiv rolle i å legge til rette for dette. Bergen kommune har mål om å få tidleg tilgang på informasjon og påverke europeiske rammevilkår i tråd med kommunen sine interesser. KS har tatt initiativ til ein diskusjon om korleis kommunane kan kome tidlegare og tettare på politikkkutforminga av EU sin politikk. Frå Bergen kommune sin side verkar utfordringa å vere todelt. Vurdering av om EU sin politikkkutforming er relevant for Norge vert gjort på nasjonalt nivå. Det krevst ei kompetanseheving om kommunale oppgåver og handlingsrom for at våre interesser vert ivaretatt. Eit årleg møte i Europapolitisk forum, der berre eit fåtal kommunar er representert, møter ikkje denne utfordringa. Samstundes er det krevjande for kommunar å forstå omfanget av påverknad på norske tilhøve tidleg i politikkkutforminga, og det er heller ikkje sett av ressursar til å fylgje EU sin politikkkutforming tett. Ei løysing er å nytte regionskontora i Brussel og europeiske organisasjonar som til dømes Eurocities til overvaking i saker av særleg relevans. Ei anna løysing er betre dialog og kjennskap til kvarandre på tvers av forvaltningsnivåa.

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Ungdommens fylkesutvalg Trøndelag	8A) Vær med i den endringen. Gjør klima til en sektorovergripende tema i Norge.	8E) Ja, bedre å lage ny grønn teknologi enn å bruke penger på død industri. Må bruke andre virkemidler, da de tydeligvis ikke fungerer

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Offshore Norge	EUs klimapolitikk dekker stadig større deler av den europeiske økonomien. Klimapolitikken har også fått et støttehelhetsfokus, gjennom at utslippskutt veies opp mot andre miljøhensyn (naturmangfold, forurensning etc.). Samtidig får klimapolitikken et økende omfang, gjennom at også oppstrøms og nedstrøms utslipps- og miljøeffekter må dokumenteres og pålegges kriterier. Det økende fokuset på verdikjedeutslipp styrker konkurransevnen til norske industri- og	Et felles marked for utslippsreduksjoner, som EU ETS, er samfunnsøkonomisk lønnsomt og gjør at man i prinsippet gjennomfører de billigste utslippskuttene først. Offshore Norge støtter derfor Norges deltagelse i EU ETS som et effektivt klimatiltak. Allikevel er det viktig at hvert enkelt land og hver enkelt sektor jobber målbevisst for å redusere sine utslipp. Olje- og gassnæringen i Norge har derfor gjennom Konkraft som ambisjon å redusere	Fit-for-55-pakken representerer en generell tilstramming av alle deler av EUs eksisterende klima- og miljøvirkemiddelapparat. I tillegg har flere nye forslag kommet inn, herunder et nytt sosialt klimafond, en CO2-grensejusteringsmekanisme for utvalgte industrivarer og et nytt kvotemarked for veitransport og bygninger. I tillegg har EU gjennom REPowerEU, som ble introdusert etter Russlands invasjon av Ukraina, en plan for utfasing av russisk gass til EU. I denne	Overordnet er det viktig at det gis tydelige og stabile langsiktige målsetninger for olje- og gassnæringen, havvindutbygging og andre sektorer og at rammebetingelser og virkemiddelapparat innrettes for å sikre at målene kan oppnås i samarbeid med de berørte aktørene. Norsk deltagelse i EUs klimapolitikk gir fleksibilitet for norske myndigheter og norske aktører gjennom EU ETS systemet og fleksibilitetsmekanismene under ESR-regelverket. Det er videre viktig å sikre at norske aktører	Vederlagsfrie kvoter/CO2-kompensasjon er ment å forhindre karbonlekkasje. CO2-prising er innført for å internalisere kostnaden for utslipp av klimagasser. Det er i utgangspunktet ønskelig at alle aktører som slipper ut klimagasser pålegges en avgift som reflekterer kostnaden knyttet til disse utslippene. Karbonlekkasje oppstår når noen disse klimakostnadene kun pålegges noen av aktørene i et marked, noe som svekker disse aktørenes konkurransevne.

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Offshore Norge	råvareleveranser i EUs indre marked overfor andre globale konkurrenter som har høyere oppstrøms klima- og miljøfotavtrykk enn Norge. Særlig er dette gjeldende for naturgassleveranser fra Norge, som har langt lavere oppstrøms utslipp enn leveranser fra andre land, både gjennom rør og med LNG-skip.	egne utslipp på norsk sokkel til nær null i 2050.	situasjonen er det mer enn noen gang viktig at Norge er en stabil og pålitelig leverandør av olje og gass til EU og UK.	adgang til felleseuropeiske støtteordninger og samarbeidsprosjekter. Norge har en ordning som gjør at petroleumsvirksomheten betaler kvotepris (EU ETS) pluss CO2-avgift. Summen av disse to skal gradvis øke opp til 2000 NOK/tCO2 fram mot 2030. På denne måten er det gitt en forutsigbarhet knyttet til fremtidige CO2-kostnader.	Støtte til teknologiutvikling er på den annen side ment å motvirke innovasjonsbarrierer (o.l.), dvs. at deler av verdien av ny teknologi tilfaller hele samfunnet, mens kostnaden ved å utvikle teknologien ofte faller på en eller et fåtall aktører. I en slik situasjonen risikerer man at samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter ikke realiseres fordi de er bedriftsøkonomisk ulønnsomme for den enkelte aktøren. Så lenge kompensasjonsmekanismer er utformet på en

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Offshore Norge					treffsikker måte for å forhindre karbonlekkasje, er det ikke grunn til å vurdere kompensasjon og støtte til teknologiutvikling som motsetninger til hverandre. Generelt er det en fordel om teknologiutviklingsperspektivet vektlegges når man skal tildele støtte, ikke bare utslippskutt.

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Biogass Norge	EU satser offensivt på den grønne omstillingen. Krigen i Ukraina har ført til et offensivt virkemiddelapparat. Norge ligger etter EU og bør i størst mulig grad adoptere EU sin satsing for å skape fart i norsk grønn omstilling. Ett eksempel er biogass: EU satser 340 mrd kroner på nye biogassanlegg innen 2030. Det er en formidabel satsing og en stor mulighet for norske leverandører av utstyr til biogassproduksjon. En klar oppfordring til norske myndigheter bør være å hive seg på satsingen slik at vi kan ta	Ja.	Forhåpentligvis innebærer det et økt tempo i den norske grønne omstillingen.	EØS avtalen er allerede grunnlaget for den grønne omstillingen i Norge. Norge bør lære av EU land og være noe mer fleksibel i forståelsen av EØS-reglene. De er kanskje ikke så rigide som vi tror.	Skal vi få opp tempoet i den grønne omstillingen må vi åpne for at skalering er ett av kriteriene i virkemiddelapparatet. Særlig i Enova. Det bør være klimagevinster som ligger til grunn for vurderingen av om et prosjekt får støtte, ikke teknologiutvikling i seg selv. Da stopper skaleringen opp. Da stopper omstillingen opp.

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Biogass Norge	del i omstillingen og verdiskapingen. Toget går nå. Ikke i 2050.				

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Norsk Institutt for Naturforskning	EUs taksonomi for bærekraftige investeringer krever at bedrifter kartlegger og dokumenterer hvordan de påvirker naturmangfold (Regulation (EU) 2020/852). Naturpanelet IPBES fremhever restaurering av forringet naturen som en helt nødvendig løsning og har regnet ut at det er svært økonomisk lønnsomt. Vi får tilbake 10 ganger så mye som det vi investerer i å restaurere natur. Dette er grunnen til at FN har lansert tiåret 2021-2030 som det internasjonale tiåret for naturrestaurering. For å kunne levere forskning	Gitt at EU har gått foran med ambisiøse klimamål og at Norge er en del av handelssamarbeidet med EU vil det være naturlig at Norge viderefører felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030.	Det er svært viktig at Norge følger opp kravet fra EU at klimatiltak innen LULUCF knyttet til Fit for 55 ikke skal gå på bekostning biologisk mangfold. Økonomisk aktivitet som påvirker arealbruk i f.eks skog og jordbruksarealer bør ses i sammenheng med taksonomien for bærekraftige investeringer og det kan være behov for en ny vurdering av norske lover og forskrifter særlig knyttet til jord- og skogbruk der tiltak for å redusere negative effekter på miljø og styrke de positive effektene for opptak og lagring f.eks	8D) EU har hatt en stor omlegging av jordbrukspolitikken med styrket lønnsomhet for produksjon av miljøgoder og reduserte overføringer på produserte enheter (f.eks. kg og antall dyr). Samspillet mellom EUs jordbruksstrategi (Farm to Fork) og EUs biodiversitetsstrategi kan være til etterfølgelse for Norge.

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratisvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Norsk Institutt for Naturforskning	som svarer på alle disse utfordringene, er det helt nødvendig å styrke innsatsen på forskning på natur og økologiske problemstillinger. Basiskunnskapen om artene og økologiske prosesser er fundamentet for å kunne finne de gode klima- og miljøløsningene. Naturmangfold har vært svakt dekket i sektorovergripende prosesser. Innsatsen knyttet til forskning på natur må trappes kraftig opp for at det skal være mulig å møte de politiske og samfunnsmessige endringene vi står i med god kunnskap. Under		hogstmetoder, jordhelse, restaurering og vannmiljøtiltak vil være aktuelle å løfte fram. Dette vil også ruste norsk næring bedre for kommende endringer i markeder og finansiering av disse. Alle sektorer som er areal- og ressurskrevende må bidra til å redusere utslipp og øke opptak både på kort og lang sikt. Opptaket i LULUCF-sektoren kan ikke brukes til å kompensere for et gitt utslippsnivå i andre sektorer f.eks fra jordbruk til skogbruk. Det er fortsatt uklart om en eventuell flytting av jordbrukssektoren fra	

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Norsk Institutt for Naturforskning	EUs biologisk mangfold strategi 2030 (EU Biodiversity Strategy 2030) foregår en omfattende prosess med reviderte og nye lover som kan integrere vern og bærekraftig bruk av natur i andre sektors virkemidler (f. eks. skogloven, jordloven, klima regulering, restaurering). Norge deltar i EUs satsing på samfunnsoppdrag blant annet gjennom Horisont Europa. Nasjonale samfunnsoppdrag kan være en naturlig måte å ta EU satsingene til nasjonalt nivå for å jobbe mer transfglig og sektorovergripende.		«ikke kvotepliktig sektor» til skog og areal vil medføre at jordbruket i Norge vil få mindre krav til reduserte utslipp som følge av at skogen fortsatt har større netto opptak etter dagens regnemetoder.	

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Energi Norge	8B) Tett og aktivt samarbeid med EU blir særlig avgjørende for å videreutvikle Norge som energinasjon og gjennomføre energiomstillingen. Det er egentlig ikke noe spørsmål: Norge skal realisere klimaambisjonene i samarbeid med EU. Vi deltar i EUs kvotemarked, har sluttet oss til mye av EUs klimarammeverk frem mot 2030, og skal nå også samarbeide om utslippskutt innen transport, bygg, landbruk og avfall. EU er et stort marked for Norge, ikke minst for norske energi- og teknologiløsninger. Norges tette energi- og klimasamarbeid med EU gir mange føringer og muligheter. EU er den viktigste drivkraften for en offensiv klimapolitikk, vårt viktigste marked, og Norge er fullstendig integrert i det nordiske kraftsystemet og -markedet. Tilknytningen til EU er viktig for nye grønne, norske arbeidsplasser. EØS-avtalen er viktig for norsk næringsliv, norske arbeidsplasser og norsk verdiskaping. Handel og internasjonalt samarbeid er avgjørende når vi skal skape jobber, utvikle nye eksportnæringer og gjøre klimakutt som monner. Vi mener det er avgjørende å sikre, men også utvikle klimasamarbeidet med EU. Energi Norge mener	Mange av rettsaktene listet ovenfor er revisjoner av regelverk som allerede er innlemmet i EØS-avtalen. Slike revisjoner vil ofte bli vurdert som EØS-relevante, slik at de etter hvert innlemmes i avtalen etter EFTA-landene har vurdert innholdet grundig og blitt enige med EU-siden om eventuelle tilpasninger. Mens noen deler av lovpakken er revisjoner av regelverk som tidligere er vurdert ikke EØS-relevant (f.eks. energiskattedirektivet) eller helt nytt regelverk (f.eks. karbongrensemekanisme n). Uansett vil hele	8D) Kvotehandelsystemet er det viktigste virkemiddelet for å redusere klimagassutslipp på en kostnadseffektiv måte på tvers av landegrenser. Klimautfordringene er ikke lokale, men noe vi må løse i fellesskap, så det er veldig positivt at systemet fungerer.

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Energi Norge	dette bør ha en særlig høy prioritet i utvalgets arbeid. Vi anbefaler at klimaavtalen med EU oppdateres og utvides, slik at oppdatert regelverk, men også flere relevante klimareguleringer tas inn i EØS-avtalen via avtale og protokoll 31. Vi har ikke tid til EØS-etterslep. Dette fører til usikkerhet i rammevilkår for næringslivet, som vil sinke omstillingstakten og begrense Norges i utgangspunktet gode posisjon. Ikke minst mener vi det er avgjørende for at Norge skal få en plass ved bordet når havvind skal utvikles i Europa, at Norge implementerer TEN-E forordningen i Norsk rett. Vi har flere ganger gitt innspill på at den kan tas inn gjennom EØS-avtalens protokoll 31.	pakken måtte vurderes grundig av EFTA-landene. Disse prosessene har vist seg på energisektoren til å være tidskrevende. Energi Norge mener at FF55 etter sin natur er nødvendig regelverk for å komme i mål med utslippskutt til 2030 og vil også være viktig for Norge. Vi er bekymret for at det vil ta lang tid å implementere. Ren-energipakken er ennå ikke innlemmet og står overfor politisk vanskelige problemstillinger. EUs kvotehandelssystem, som er EUs	

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Energi Norge		"flaggskip" i klimapolitikken er viktig at strammes inn og oppdatert for å bidra til 55% kutt innen 2030. Når det gjelder CBAM er det flere ubesvarte spørsmål. Det er viktig å finne mekanismer som takler utfordringen med ev karbonlekkasje/utflagging i omstillingen. For øvrig har vi har svart på høringer til FF55 og RePowerEU, både til Norske myndigheter og kommisjonen, og viser til disse.	

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)	8B) JA. Klimaproblemet er globalt og kan bare løses i et forpliktende internasjonalt samarbeid. Det viktigste grepet Norge kan gjøre for å sikre at vi blir et lavutslippssamfunn i 2050 er å videreføre klimasamarbeidet med våre naboer og handelspartnere i EU, og bidra med vår andel av utslippskuttene i en forpliktende byrdefordeling innenfor EUs klimarammeverk. Så må vi iverksette tiltak og virkemidler som sannsynliggjør at vi vil oppfylle disse forpliktelsene både i kvotepliktig og ikke-kvotepliktig sektor.				
SINTEF Energi	EU er en av lederne i verden på Klima og har under Van der Leiens ledelse oversatt ambisiøse klimamål til konkrete handlinger, program for endringer av reguleringer og direktiver (FF55) og høye ambisjoner om å bruke omstillingen for å bygge opp ny grønn industri. Etter å ha startet med et teknologifokus har de sett i økende grad at det trengs helhetlige	Norge er en integrert del av den Europeiske økonomien uansett tilknytning til EU og har alt å vinne på i størst mulig grad å samspille tettest mulig med EU i å nå klimamålene.	Mange av disse er EØS relevante og vil kreve implementering i Norge. Det er viktig å ta del i utformingen av disse når det skjer slik at vi får fram våre interesser og beste råd i motsetning til å bare tilpasse oss når de er ferdig formulerte.	Den beste garantien er å ta del i utformingen og sørge for et best mulig samspill fra starten av. Tyngden i EUs samlede økonomi vil gi økt trygghet for veivalg og investeringer også for oss.	Dette er igjen et spørsmål om valg av mest effektive virkemiddel og må velges sett ut fra effektivitet basert på fakta og kvalifiserte analyser.

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

SINTEF Energi	løsninger som ikke bare løser klimautfordringen men også hensyntar de øvrige bærekraftsmålene. Det er fortsatt sterk fokus på teknologiutvikling (som trengs) med sett i en større helhet om med fokus på implementering. Dette bør også Norge følge opp. Norge er så				

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Norsk Gjenvinning	8D) Bedre tilrettelegging fra aktørene som har utlysningene/klynger, knyttet til søknadsprosesser. Er svært få i Norge som bistår bedrifter med å søke, som kan noe om europeiske ordninger. Er også svært lav sjans for å vinne gjennom med en søknad til europeiske ordninger. Noen særordninger der Norske midler kan utløse EU midler på sikt, kunne vært hensiktsmessig. En slags to stegs-rakett: 1. Innvilget støtte gjennom norsk ordning (Forskningsrådet, Innovasjon Norge, Enova etc) 2. tilbud fra overnevnte aktører, om å søke en spesifikk EU-pot, for neste fase i prosjektet, med støtte fra overnevnte aktører til å skrive søknaden.				
UiO:Energi	Det har vist seg krevende å realisere sektorovergripende arbeidsformer i forvaltningen og innovasjon i offentlig sektor. Norge kan eksempelvis mer aktivt legge til rette for utvikling av	Dersom Norge skal kalle seg et foregangsland på klimaområdet, kan vi ikke være mindre ambisiøse enn EU.			

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

UiO:Energi	samarbeidskompetanse gjennom forsknings- og utdanningssektoren, slik EU gjør det gjennom ulike tiltak under Horisont Europa.				

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Trøndelag fylkeskommune	Norge kan dra nytte av dette ved å ha fortsatt høy tillit og åpenhet i samfunnet. For å kunne lykkes med de komplekse problemstillingene klimakrisen innebærer, må man ha både sektorovergripende og internasjonalt samarbeid på tvers av landegrensene. Norge er sterkt posisjonert for dette da man allerede har delvis tett samarbeid mellom offentlig sektor, næringsliv og akademia. Dette må styrkes videre og man må ha strukturer/insentiver som motiverer til samarbeid og forhindrer siloer.	EU har en offensiv klimapolitikk som Norge bør følge og gjennomføre i tett samarbeid. For å lykkes med omstillingen til et lavutslippssamfunn og et klimanøytralt kontinent, spiller energi en avgjørende rolle. Norge som energinasjon med EU som sin største markedspartner må i store trekk følge de europeiske drivkreftene og gjennomføre tiltak i tett dialog. Her er det flere utfordringer og hensyn både på kort og lang sikt, men overordnet er det meget viktig at Norge følger med og er i front av utviklingen. Det betyr for	Mer fornybar kraft. Økt energieffektivisering. Elektrifisering av sektorer (f. eks utslippsfrie anleggsplasser). Reguleringer og lovgivning. Økte karbonpriser.	Forutsigbarhet i rammevilkår er viktig. De som satser og som er avhengig av eksterntfinansierte midler både fra norsk virkemiddelapparat og europeisk må kunne ha trygghet i at ordninger er stabile. For å sikre samspill mellom de nasjonale virkemidlene og felleseuropeiske virkemidler trengs også opplæring og kursing for enkeltaktører. Bedrifter, forskere og offentlig sektor må vite om mulighetene og få bistand til å kunne delta i prosjekter. Store europeiske prosjekter er	Ja. ETS-ordningen til EU er en av deres største suksesser og finansierer EUs innovasjonsfond som Enova er forvaltningsansvarlig for i Norge. Karbonprisen vil gradvis øke og erstattes av CBAM. Med økte priser for utslipp bør det være stimuleringsordninger som bidrar til å støtte teknologiutvikling for å kunne omstille industrien.

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Trøndelag fylkeskommune	For at Norge skal lykkes med dette spiller forskning og innovasjon en sentral rolle. Støttemidler som RES-EU som bidrar til kostnadsdekning for deltakelse i europeiske prosjekter (Horisont Europa) er essensielt. Uten dette vil forskningsinstitutter ikke kunne delta i like mange prosjekter som de gjør nå fordi egeninnsatsen blir for høy. Det vil igjen trolig føre til ytterligere press på nasjonale midler (fra Forskningsrådet og andre), samt at attraktive forskere (både norske og utenlandske)	eksempel at Norge på kort sikt fortsatt må produsere olje og gass (pga energimangel), mens det på mellomlang og lang sikt må jobbe med klimavennlige løsninger som CCS, fornybar kraft (vind, sol, vann), hydrogen og ha strategiske satsninger som passer med EU som batteri, mikroelektronikk, digitalisering. For å være posisjonert er det viktig at norske aktører er tidlig på og tenker regionale styrker (eksempelvis ved plassering av mulig batterifabrikk bør det allerede ligge føringer når utlysningen kommer,		ikke for alle, men vi må i enda større grad mobilisere aktører til å ta del i den europeiske kunnskapsutviklingen, for eksempel gjennom å delta i Erasmus-prosjekter, EØS-midler og andre som gir trening. Igjen vil rammevilkår som RES-EU være avgjørende for at Norge skal ha høy deltakelse i programmer. Norge bør også se på programmene i sammenheng, vi er med 11 europeiske programmer, er det andre vi burde være med i for økt synergi? Nasjonale virkemidler bør i større grad replisere, altså ha	

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Trøndelag fylkeskommune	vil kunne flytte utenlands hvor det er bedre betingelser. Det er en uheldig utvikling. Vi må også synliggjøre mulighetene som Norge kan tilby utenlands. Eksempelvis er Trondheimsfjorden godkjent som testarena for autonome fartøy. Dette og andre såkalte «living labs» bør promoteres tydeligere utenlands for å attrahere større internasjonale selskaper til å gjøre sin forskning og utvikling i norske regioner. I så måte vil norske aktører være med i den internasjonale samfunnsutviklingen.	heller enn at man har ukoordinerte søknader fra «overalt»). Norge bør videreføre felles ambisjon om netto nullutslipp i 2050.		lignende oppsett/prosesser, som de europeiske. Dette for å kunne øke treningen i å jobbe med europeiske prosjekter. For enkelte forskere er det «for behagelig» å holde seg til enklere og komfortable nasjonale virkemidler og ikke konkurrere på høyeste nivå. Alle ordninger bør ikke være repliserte, men noen kunne være mer lik. Dette for å ha enda et «mellomtrinn» i «forskningstrappa».	

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Trøndelag fylkeskommune	Samarbeid med Europa er helt avgjørende for å lykkes. Norge trenger Europa og Europa trenger Norge.				

Organisasjon/ hvem	8A) Klimapolitikken i EU går i retning av å bli stadig mer sektorovergripende. Hvordan kan Norge dra nytte av denne utviklingen på best mulig måte?	8B) Bør Norge videreføre felles gjennomføring av klimamålene med EU etter 2030?	8C) Hvilke konsekvenser kan forslagene fra EU i Fitfor55-pakken få for Norge?	8D) Hvordan kan man sikre et godt samspill mellom nasjonale virkemidler og felleseuropeiske virkemidler som legger til rette for en forutsigbar og gradvis omstilling?	8E) Bør vi i større grad legge om virkemiddelbruk overfor industrien fra kompensasjon (gratiskvoter og CO2-kompensasjon) til støtte til teknologiutvikling?

Manjana Milkoreit	8B) While close alignment of policies with the EU is very important, Norway should also consider other multilateral institutions that could be important for/valuable in achieving climate goals/multiplying Norway's efforts and impacts. Climate tipping points in particular call for a regional approach with a focus on the Arctic. The Arctic Council and the Nordic Council of Ministers might provide important platforms for coordination and cooperation on issues related to tipping points in the Nordic region (e.g., Greenland Ice Sheet, permafrost thaw).